

2020OGV25

Verslag van de digitale vergadering van de commissie Omgevingsvisie van 1 juli 2020

Voorzitter:

M.E.J. Eggermont

Aanwezig: ir. H.P. van Essen (gedeputeerde)

E. Broere-Kaal (PVV), H. Chidi (D66), F. Hazeleger (SGP), K. de Heer (ChristenUnie), W.M.M. Hoek (50PLUS), dr. A.R.S. Karatas (GroenLinks), M. Lejeune-Koster (PvdA), O. de Man (VVD), H.J. Rikkoert MSc (ChristenUnie), C. Westerlaken (CDA) en W.J.A. Weyers (FvD)

Van ambtelijke zijde aanwezig:

dr. R. Poort (griffier) en M.J. Srijbos-Vermeulen (verslag)

---

1. OPENING

1.1 Opening en algemeen

De voorzitter, de heer Eggermont, opent de vergadering met een woord van welkom.

1.2. Vaststellen agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

1.3 Mededelingen

Gedeputeerde Van Essen deelt mee dat er een nieuw concept verschenen is van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). Hij is verheugd dat veel van de opmerkingen die de provincie, ook in IPO-verband, had meegegeven hierin zijn verwerkt. Hij heeft de indruk dat de provincie Utrecht wat sterker is gepositioneerd.

In de eerste uitvoeringsagenda van de NOVI staan de programma's waarmee het Rijk invulling wil geven aan de ambities. Momenteel wordt gewerkt aan samenwerkingsafspraken tussen het Rijk en de decentrale overheden, gemeenten, waterschappen en provincies. De uitvoeringsagenda en de samenwerkingsafspraken zijn work in progress. Over een aantal aandachtspunten zijn de koepels, IPO, VNG en Unie van Waterschappen, in gesprek met het Rijk, onder meer over dat zij hechten aan de eigenstandige rol en verantwoordelijkheid van decentrale overheden bij het tot uitvoer brengen van de ambities van de NOVI. Het Rijk is daarbij nodig. De koepels denken graag mee over de instrumentontwikkeling vanuit het Rijk om er zo voor te zorgen dat dit goed aansluit bij de behoefte. De koepels zijn goed in gesprek met het ministerie van BZK. De gedeputeerde zegt toe de Staten in te lichten als er mee te melden is.

Mevrouw De Man informeert of in dit proces een rol voor de Staten is weggelegd. Misschien valt een bepaald punt op in de gesprekken en kunnen de Staten daarbij een rol hebben in het proces van de Provinciale Omgevingsvisie (POVI).

Gedeputeerde Van Essen meent dat dit afhangt van het karakter dat de samenwerkingsafspraken uiteindelijk krijgen. De gedeputeerde probeert de input voor de POVI, in lijn met eerdere gesprekken die de gedeputeerde met de Staten hierover voerde, erin mee te nemen. Dit volstaat op dit moment. Mochten de Staten behoefte hebben om hierover door te praten of erin meegenomen te worden, dan hoort de gedeputeerde dit graag.

De NOVI wordt in het najaar vastgesteld door de Tweede Kamer. De gedeputeerde zal de Staten in de eerstvolgende vergaderingen hierover bijpraten. Via een memo of Statenbrief worden de Staten op de hoogte gehouden van grotere ontwikkelingen. Zodra duidelijker wordt wat voor karakter de samenwerkingsafspraken hebben en hoe de besluitvorming erover wordt ingevuld, zullen de Staten erover geïnformeerd worden. Dit zal ongeveer in het derde kwartaal van 2020 zijn.

[1.4 Verslag commissie Omgevingsvisie van 27 mei 2020](#)

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

1.5 Termijnagenda versie 27 mei 2020 en motielijst

De voorzitter deelt mee dat de Termijnagenda zal worden aangepast naar aanleiding van de bespreking van agendapunt 2.1.

Mevrouw Chidi vindt het aan de ene kant verhelderend dat alle moties in de Termijnagenda staan. De vier pagina's maken het echter lastig om alle uitkomsten te volgen. Zij vraagt of de moties uit de Omgevingscommissie en die uit de overige commissies gescheiden kunnen worden. Namens de griffie licht de heer Poort toe dat dit de werkwijze is. Als het verzoek is om dat te verbijzonderen voor een commissie, dan wil hij dat verzoek aan het presidium voorleggen. Besproken moet worden of dit een goede werkwijze is. Hij zegt toe hierop terug te komen. Mevrouw Chidi mist twee moties die aangenomen zijn in de Omgevingscommissie. De heer Poort zegt toe dit na te zullen gaan.

1.6 Ingekomen brieven

De ingekomen brieven worden ter kennisgeving aangenomen.

2. TER BESPREKING

2.1 Statenbrief proces en inhoud Omgevingsvisie en Interimverordening

De voorzitter geeft de gedeputeerde de gelegenheid het punt toe te lichten.

Gedeputeerde Van Essen memoreert dat de vorige keer is stilgestaan bij het uitstel van de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet naar 1 januari 2022. In de Statenbrief staat hoe GS voorstellen om met het uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevingswet om te gaan. GS stellen twee procedures voor om zo snel mogelijk aan de slag te kunnen gaan met het gedachtengoed en met de ontwerp Omgevingsvisie.

Eerst wordt een Interim Omgevingsverordening (Interimverordening) gemaakt die in werking kan treden onder de huidige wetten. Dit is een soort technische omzetting van de ontwerp Omgevingsverordening die de Staten eerder hebben ontvangen. PS kunnen naar verwachting de Interimverordening in maart 2021 vaststellen, waarna hij in april 2021 in werking kan treden onder de huidige wetten. Daarna wordt op basis hiervan een Omgevingsverordening opgesteld voor werking onder de Omgevingswet. Die kunnen PS naar verwachting in november 2021 vaststellen. Op 1 januari 2022 kan hij dan in werking treden. De ontwerp Omgevingsvisie is klaar en hoeft niet te worden aangepast. De visie kan meelopen met de Interimverordening.

De stap van Interimverordening naar Verordening zal waarschijnlijk grotendeels beleidsneutraal zijn. De meer technische en deels inhoudelijke wijzigingen, ook als gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet, worden erin meegenomen. De actuele ontwikkelingen van lopende beleidsprocessen, bijvoorbeeld beleid rond stikstof of bossen, worden meegenomen. Ook de eerste leerervaringen met de verordening kunnen meegenomen worden. Het streven is om dit zoveel mogelijk beleidsneutraal te doen omdat voorkomen moet worden dat in een half jaar tijd zich tweemaal een vrijwel identiek proces afspeelt.

In de Statenbrief is informatie te vinden over het verschil tussen beide verordeningen, ze vallen onder verschillende wetgeving, en over de te doorlopen zienswijzeprocedures en de periodes van ter inzagelegging. De Staten zullen meer gedetailleerde informatie ontvangen over de data. Op 22 september start een procedures en die loopt tot 2 november. Er komen twee digitale inloopavonden en twee fysieke, die zullen eind september/begin oktober gepland worden.

De voorzitter geeft de fracties de gelegenheid om in te gaan op het geschetste proces en de genoemde data.

De heer Karatas vindt het een lastig proces. Het biedt wel tijd om te zien wat de verschillen zijn. De keuze voor een interim verordening vindt hij apart.

Er is een breed participatietraject geweest. Het is een lastig proces om uit te leggen aan de buitenwereld maar tegelijk heeft het grote gevolgen voor mens, natuur en milieu. Hij vraagt hoe communicatie en participatie goed in de planning opgenomen gaan worden.

Mevrouw De Man complimenteert de behandelend ambtenaar met het overzicht van de Interimverordening en de uiteindelijke Verordening.

- Zij vraagt hoe wordt omgegaan met de zienswijzen die al in voorbereiding zijn en binnenkomen. Regio Amersfoort dacht bijvoorbeeld na over het indienen van een zienswijze, maar dit is op basis van de huidige, vastgestelde en gepubliceerde Verordening. Op pagina 2 stond hier een verwijzing naar, maar die was voor haar niet helemaal duidelijk.
- Bij de juridische wijzigingen onder punt 4 staat dat de ontheffingsmogelijkheid nog niet in werking treedt. Zij vraagt aandacht voor een soepele tegemoetkoming hierbij, wellicht moeten dergelijke zaken worden uitgesteld zodat gemeenten hierop kunnen anticiperen bij de voorbereiding van hun plannen.
- De gedeputeerde gaf aan dat er niet te veel geswitcht moest worden tussen de Interimverordening en de uiteindelijke Verordening. Dat is begrijpelijk, zeker gezien de termijn die ligt tussen de ter inzageleggingen. Maar het kan niet zo zijn dat het een inhoudsloos participatietraject wordt, dat er bij het 2^e traject op eenzelfde manier gereageerd wordt omdat het pas een half jaar daarvoor is vastgesteld. Zij vraagt of dit anders geframed kan worden.

De heer Weyers meent dat het een ingewikkelde procedure wordt die lastig uit te leggen is naar de buitenwereld, of de hoorzittingen nu digitaal of fysiek zijn.

De heer Westerlaken complimenteert de opstellers van de duidelijke stukken. Het betoog van de gedeputeerde was ook helder.

- Hij vraagt hoe lang de Interimverordening voor de provincie de verordening zal zijn en of de Interimverordening ook geschikt is voor na 1 januari 2022, als de Omgevingswet een feit zal zijn. Bij dit laatste blijft hij zijn aarzeling houden. De participatie zal goed geregeld kunnen worden, maar als er beslissingen vallen op basis van de Interimverordening wordt er als het ware overgangsrecht gecreëerd. Hij is bang dat mensen vermalen raken tussen ambtelijke regels gebaseerd op de bestaande Verordening c.q. de Interimverordening dan wel wat er aan gaat komen als de Omgevingswet wellicht nog langer op zich laat wachten.
- Hij vindt niet goed terug op welke wijze de besluitvorming in verband met het Afwegingskader Woningbouw in de Interimverordening verankerd is. Gemeenten hebben hun plannen al klaar. Kunnen zij die na de vergadering indienen?

Mevrouw Chidi is verheugd dat men niet achterover is gaan zitten tot op 1 januari 2022 de Omgevingswet van start gaat. Zij complimenteert de opstellers van de Statenbrief met de helderheid en de zakelijke weergave.

- Zij vraagt naar een vergelijking tussen de provincie Utrecht en de andere provincies, of die ook een interim verordening in het leven roepen. Mocht de provincie hierbij vooroplopen, wat zijn daar dan de voordelen van en volgen andere provincies dit voorbeeld?
- Het kan zijn dat er in september actuele zaken rondom het coronavirus spelen. Zij vraagt hoe de inloopavonden dan georganiseerd worden met het oog op de participatie.
- Het kan zijn dat de Interimverordening voor bepaalde burgers of gemeenten een iets ruimere of meer strikte regelgeving geeft. Zij vraagt welke rechten die burgers of gemeenten daaraan kunnen ontleen en hoe zij daar in de anderhalf jaar iets mee kunnen doen. Kan de gedeputeerde daar meer duiding aan geven?
- De provincie en de gemeenten lopen aan tegen de financiële consequentie van het uitstel van de Omgevingswet. Zij informeert waar de provincie rekening mee moet houden.

In een artikel in Binnenlands Bestuur staat dat gemeenten een strop vrezen, door het uitstel van de Omgevingswet lopen zij leges en andere inkomsten mis. Hoe pakt de provincie haar rol als toezichthouder op de financiële positie van de 26 gemeenten op in relatie tot de Omgevingswet?

Mevrouw Lejeune vindt de Statenbrief duidelijk.

De ontwerp Omgevingsverordening die op 17 maart is vastgesteld is gebaseerd op de Omgevingswet die wordt uitgesteld tot 1 januari 2022. De verordening kan dus niet in werking treden voor die datum omdat de wettelijke basis ontbreekt. Toch staat in het schema dat de Interimverordening op 1 april 2021 in werking treedt. Zij vraagt om een toelichting.

Mevrouw Rikkoert vindt de Statenbrief en het geschetste proces helder.

Zij vraagt wat het alternatief is als de inloopavonden in september niet kunnen doorgaan vanwege het coronavirus.

Mevrouw Broere stelt enkele inhoudelijke vragen over de Interimverordening. Zij citeert een gedeelte op de een na laatste pagina: *'Een andere reden om de Interimverordening op te stellen is om ruimte te bieden voor duurzame energie. De huidige beleidskaders en bijbehorende regels bieden weinig ruimte voor zonnevelden en voor windenergie is er per initiatief een herziening van beleid en regelgeving nodig. Met de Ontwerp Omgevingsverordening bieden wij meer ruimte voor het opwekken van duurzame energie en voor een regionale en lokale afweging ...'* Zij schrok hiervan. Het is eindelijk duidelijk dat gestopt moet worden met biomassacentrales, maar nu wordt er ruimte gezocht voor het opwekken van meer duurzame energie. Zij vraagt hoe dit wordt gedaan, of er nog meer zonnevelden gemaakt worden of nog meer windmolens geplaatst gaan worden dan het plan was. Het wordt tijd dat wordt nagedacht over de toekomst, over het plannen van andere vormen van energie, zoals thorium en kernenergie. Men moet niet blijven hangen in windmolens, zonnevelden en biomassacentrales.

De heer Hazeleger deelt mee dat de SGP de lijn en de planning steunt die geschetst worden in de brief. Met de Interimverordening kunnen de belangrijke beleidswijzigingen alvast kunnen worden doorgevoerd. Met name woningbouw is daarbij belangrijk.

Er worden in totaal vier hoorzittingen georganiseerd, twee in aanloop naar de Interimverordening en twee in aanloop naar de definitieve verordening. De eerste twee als een soort aanvulling op de zienswijzen en twee nadat de Nota van Beantwoording bekend is. Hij vraagt wat precies de bedoeling is van de hoorzittingen. Bij de tweede ronde zal het met name gaan om technische opmerkingen. Hij vraagt zich af wat er precies gebeurt op de eerste hoorzitting, wat de Staten te horen krijgen.

De voorzitter schorst de vergadering.

De voorzitter heropent de vergadering.

De voorzitter geeft de gedeputeerde de gelegenheid om te reageren op de eerste termijn.

Gedeputeerde Van Essen dankt voor de complimenten over de Statenbrief. In dezelfde week dat de Interimverordening klaarlag, kwam het bericht dat de inwerkingtreding van de Omgevingswet werd uitgesteld. Dat had grote impact op de opstellers. Dit is echter goed opgepakt.

Een aantal fracties noemen de complexiteit van het geheel. Er komt inderdaad een soort tussenfase waarin zoveel mogelijk gewerkt wordt met de Interimverordening. Hij moet wel 'teruggeschreven' worden naar de verordening die past bij de huidige wetten.

De provincie was de enige die de ontwerp Omgevingsverordening klaar had. Vrij veel provincies maken een interim verordening, waarin oude verordeningen samenkomen onder de huidige wetgeving. Het is een praktische manier, ook naar de buitenwereld, om al met één verordening te werken en zo kan vaart gemaakt worden met de ambities. Het raakt veel zaken waarover de Staten

het afgelopen jaar herhaaldelijk hebben gevraagd om er haast mee te maken, de zeven bedrijventerreinen, de energieopgave, woningbouw. De Interimverordening maakt dit mogelijk. GroenLinks vraagt aandacht voor de communicatie naar de buitenwereld. Gemeenten, waterschappen en andere partners ontvangen deze week een mail met een overzicht van het verdere proces. Op de website van de provincie komen publieksversies te staan waarin het proces wordt uitgelegd. Er komt een teaser om de buitenwereld op een toegankelijke manier mee te nemen. De communicatie, ook in het licht van het participatieproces, heeft de volle aandacht. De VVD vraagt aandacht voor gemeenten die al bijna klaar zijn met hun zienswijzen. Het indienen ervan kan pas als er een verordening is gepubliceerd waar zij op kunnen reageren. De zienswijzeprocedure opent op 22 september, de gemeenten worden erover geïnformeerd. De Interimverordening is voor een overgroot deel gestoeld op de ontwerp Omgevingsverordening die GS hebben vastgesteld. Gemeenten zullen de zienswijze misschien hier en daar moeten aanpassen, paginanummers zullen misschien gewijzigd moeten worden.

Mevrouw De Man kent de officiële weg. Maar er zouden ook premature zienswijzen ingeleverd kunnen worden. Hoe gaat de gedeputeerde daarmee om? Kan dit aanleiding zijn om wijzigingen aan te brengen in de Interimverordening of is die weg gesloten?

Gedeputeerde Van Essen wijst erop dat dan een soort extra reactieronde ingebouwd zou worden. Er is een reactieronde geweest tussen het concept en het ontwerp. Toen kwamen er geschreven reacties, maar de provincie is ook uitgebreid in overleg gegaan met allerlei partijen. Dat is verwerkt tot de ontwerp Verordening en die wordt nu omgewerkt tot de Interimverordening. In deze laatste fase wordt geen extra inhoudelijke aanpassing gedaan. Komen er zienswijzen van gemeenten, dan zullen GS aangeven dat zij graag zienswijzen ontvangen op de Interimverordening. Een zienswijze op wat al is vastgesteld, namelijk de ontwerp Verordening ten behoeve van de Interimverordening, is qua timing en doorlooptijd niet te doen. Er is met nog twee zienswijzeprocedures volop gelegenheid om te reageren.

De VVD vraagt om flexibiliteit. Niet alles zal misschien kunnen omdat een aantal punten van de Omgevingswet nog niet in werking treden. Het is niet zo dat de regels verzaamd zijn. Het is de bedoeling om meer flexibel te worden, bijvoorbeeld met het regionaal programmeren. Op het moment dat er een ontwerp is vastgesteld, dat geldt later ook voor de verordening onder de Omgevingswet, kan geanticipeerd worden. De tijd ertussen is relatief beperkt. De Interimverordening wordt een volwaardige verordening waarmee dan gewerkt gaat worden. Er wordt al wel flexibiliteit in de regels ingebouwd.

De VVD is van mening dat het proces van de Interimverordening naar de Verordening onder de Omgevingswet niet te veel moet worden ingekaderd. De gedeputeerde licht toe dat er dan weer een zienswijzeprocedure is. Daar kunnen geen beperkingen aan gesteld worden en GS willen dat ook niet. Over inhoudelijke keuzes die worden gemaakt bij de Interimverordening moet nu het gesprek worden gevoerd, de Staten moeten hierover keuzes maken bij de besluitvorming over de Interimverordening. Bij de besluitvorming over de Verordening onder de Omgevingswet moet de focus liggen op de veranderingen die optreden ten opzichte van de Interimverordening. Dit is het meest duidelijk, ook voor de buitenwereld, en het zou qua verwachtingenmanagement verstandig zijn. Dan zou er sprake zijn van de goede discussie op het goede moment.

Het zou kunnen dat iemand in het najaar een zienswijze indient, een kopie maakt en hem het jaar erop weer indient. Als de veranderingen groot zijn, zou het tot een andere besluitvorming bij de Staten kunnen leiden. Zo niet, dan is de kans groot dat de Staten hetzelfde besluit nemen.

Op de vraag van het CDA hoe lang de Interimverordening van kracht zal zijn, antwoordt de gedeputeerde dat dit naar zijn stellige verwachting zal zijn tot 1 januari 2022. Er is een stevig commitment uitgesproken tussen de minister en de koepels dat het moet blijven bij het uitstel van een jaar. Het is niet geloofwaardig als er weer een uitstel zou komen. Alle partijen zetten zich ervoor in dat die datum gehaald wordt. In elk bestuurlijk overleg tussen minister en koepels zal men de vinger aan de pols houden bij de DSO en wordt nagegaan of de benodigde stappen, ook bij het ministerie, worden gezet.

Mocht de Omgevingswet toch uitgesteld worden met vijf jaar, dan blijft de Interimverordening een volwaardige verordening die aangepast kan worden als daartoe besloten wordt. Het Afwegingskader Wonen is verwerkt in de ontwerp Verordening die GS in maart hebben vastgesteld en wordt uiteraard ook verwerkt in de Interimverordening. Op een anticiperende manier wordt er al mee gewerkt. GS zijn in gesprek met gemeenten over wat hun plannen zijn in het kader van de regionale programmering. Dit kader zullen PS waarschijnlijk vaststellen in september. Gemeenten zijn hier actief mee bezig en kijken hoe zij kunnen bijdragen aan de opgaven rond wonen en werken. De regionale afwegingen erover kunnen zo op een goede manier gemaakt worden. D66 vroeg naar de andere provincies. Vrij veel provincies hebben een Interimverordening. Mocht er onverhoopt in het najaar een nieuwe corona uitbraak komen, dan komt er een digitale zienswijzeprocedure.

De financiële consequenties van het uitstel van de Omgevingswet worden momenteel in beeld gebracht. Bij de begroting zullen GS hierop terugkomen. Gemeenten en provincie kijken hier inderdaad kritisch naar. De provincie is erover in gesprek met het Rijk, onder meer over de beheerkosten van de DSO, het zou logisch zijn dat die pas later betaald moeten worden. De gemeenten zitten in een lastige financiële situatie. De rol van de provincie als toezichthouder is een onderwerp dat onder de portefeuille van gedeputeerde Strijk valt en thuishoort in de commissie BEM.

De PvdA wijst erop dat de huidige verordening niet kan onder de huidige wetten en vraagt of dit toch gedaan wordt. De gedeputeerde benadrukt dat de ontwerp Verordening, die het college in maart 2020 heeft vastgesteld, wordt herschreven tot een Interimverordening die inhoudelijk vrijwel identiek is aan de ontwerp Verordening. De Interimverordening valt niet onder de Omgevingswet maar wordt geschreven onder de Wro, de Wet natuurbescherming, de Wet milieubeheer, de Waterwet enzovoort en kan dus onder de huidige wet in werking treden. Inhoudelijk is er weinig verschil.

Mevrouw Chidi begrijpt dat een andere gedeputeerde betrokken is bij de financiële situatie als geheel. Zij benadrukt dat de financiële situatie van gemeenten nijpend is. Zij vraagt of gemeenten hier gecompenseerd worden, of de misgelopen inkomsten in kaart gebracht worden. Kleinere gemeenten kunnen op omvallen staan en dat wil men niet.

Gedeputeerde Van Essen erkent dat de financiële situatie voor veel gemeenten nijpend is. Om hier aandacht voor te vragen heeft het college een soort brandbrief gestuurd naar de minister. De koepels zijn in gesprek met de minister, hij noemde al als voorbeeld de beheerkosten. De koepels vragen de minister om aandacht voor de financiële consequenties van het uitstel. Men moet gezamenlijk tot een oplossing komen. Namens het IPO trekt de provincie nauw op met VNG en Unie van Waterschappen, juist om deze reden. Het is duidelijk dat hier aandacht voor moet zijn. De reactie van PVV was meer inhoudelijk, de vraag was hoe omgegaan wordt met zonnevelden en windmolens. Dergelijke gesprekken worden gevoerd tijdens het zienswijzeproces. In de commissie is hier eerder over gesproken. Er moeten heldere kaders worden gesteld, sommige gebieden worden uitgesloten en voor andere gebieden gelden voorwaarden. Zo krijgen gemeenten de ruimte om daar op een goede manier hun afwegingen in te maken, ook in het kader van de opdracht van de RES'sen. Ook dit onderwerp moet zijn beslag krijgen in de uiteindelijke Verordening. Momenteel wordt hierover geen inhoudelijk gesprek gevoerd. Er is een uitgebreid zienswijzetractaat waarin hierover gesproken kan worden. Dat doet meer recht aan de vraag en de opmerkingen van mevrouw Broere. De SGP informeerde naar de hoorzittingen. Er is tweemaal een serie van vier hoorzittingen. De eerste twee hoorzittingen zijn bedoeld om de zienswijzen op te halen, complementair aan de schriftelijke indiening. Het is niet de bedoeling dat de schriftelijke zienswijze wordt opgelezen, maar het is een aanvulling erop. Hier komen antwoorden en reacties op. De tweede ronde is bedoeld om het gesprek daarover aan te gaan, om bijvoorbeeld extra argumenten in te brengen.

De heer Hazeleger is verbaasd over de hoorzitting als aanvulling op de zienswijzen. Hij vraagt of men tijdens de hoorzitting kan inspreken zonder een zienswijze te hebben ingediend. Dit proces is ook doorlopen bij de PRS/PRV. Er waren toen twee avonden, maar één hoorzitting na vaststelling van de Nota van Beantwoording. Degenen die niet tevreden waren over het antwoord, kwamen inspreken.

Het was duidelijk dat dit de punten waren waar het nog om ging. Hij vraagt naar de relevantie van een hoorzitting voordat het college heeft geantwoord op de zienswijzen. Hij gaat uit van het volgende: het college krijgt schriftelijke reacties en reageert daarop met de Nota van Beantwoording. Dan wordt voor de Staten helder wie niet voldoende bediend is door het antwoord en die indieners doen hun verhaal bij de Staten waarna de Staten ermee aan het werk gaan. Dit wordt ook nog tweemaal gedaan.

Gedeputeerde Van Essen wijst erop dat er een wettelijk recht bestaat op het mondeling indienen van een zienswijze. Het is ook meer laagdrempelig. Het is belangrijk om iedereen in de samenleving in de gelegenheid te stellen om te reageren en sommigen doen dit liever mondeling. Die mogelijkheid moet geboden worden. Het is inderdaad een uitgebreid proces, maar GS hechten eraan om dit zorgvuldig te doen en de reacties van de samenleving goed te horen en mee te wegen.

Mevrouw De Man sluit zich aan bij de heer Hazeleger. Het moet wel betekenis hebben. Mensen horen graag de reactie op hun zienswijze en kunnen daarna aangeven wat de punten zijn die er echt toe doen voor hen. Dit is de officiële procedure. De gedeputeerde geeft aan dat hij het laagdrempeliger wil maken. Zij vraagt of het mondelinge gedeelte wordt vastgelegd of dat de opnames onderdeel uitmaken van de verslaglegging. Dit luistert nauw. De Staten moeten het proces goed kunnen volgen.

Mevrouw Lejeune brengt naar voren dat de kritiek op GS meestal is dat er te weinig inspraakmogelijkheden zijn. Nu gaat de discussie over de vraag of het proces van inspreken wellicht te omvangrijk is. Zij meent dat het laatste beter is.

Het gaat er de heer Hazeleger niet om dat burgers de kans ontnomen wordt om in te spreken. Maar het moet niet zo zijn dat de Staten avonden lang luisteren naar mensen die mondeling overdoen wat zij schriftelijk hebben ingeleverd. Over het algemeen zijn dit belangengroeperingen. Het is belangrijk dat zij kunnen inspreken, maar het kan niet de bedoeling zijn dat er brieven komen van gemeenten waarna de wethouder tijdens een hoorzitting het verhaal nog eens doet. Hij is er voorstander van dat het een aanvulling is om het laagdrempelig te maken voor burgers. Er moet echter een duidelijk kader komen dat gecommuniceerd wordt, dan is er geen verwarring over wat waarvoor is bedoeld. Hij sluit zich aan bij de vraag van mevrouw De Man over de vastlegging.

In reactie op mevrouw Lejeune stelt mevrouw De Man dat de VVD de mogelijkheden om iets in te brengen zeer positief waardeert. Het moet echter wel betekenis hebben. Mensen worden uitgenodigd om in te spreken, maar wat er met die bijdragen wordt gedaan, moet goed ingebed worden.

Mevrouw Chidi merkt op dat inspraak en hoorzittingen al ingekaderd zijn. Als men belang heeft bij een onderwerp, heeft men het recht om in te spreken, ook als men al schriftelijk heeft gereageerd. In een aantal minuten kan de Staten meer context gegeven worden. Het maakt D66 niet uit of het een wethouder betreft of een ander.

Zij is wel van mening dat het ingekaderd moet worden in een proces, met name dat wat overgehouden wordt aan de inbreng. Dit is de ultieme vorm van burgerparticipatie.

De heer Westerlaken begrijpt de zorg van de VVD en wellicht die van de SGP. Er moet niet een mogelijkheid gecreëerd worden voor een extra inspraakronde over dingen waarover al ingesproken had kunnen worden bij de voorliggende verordening. Een gemeenten moet niet de kans krijgen om te reageren op dat waarop al gereageerd is.

Gedeputeerde Van Essen wil twee dingen uit elkaar halen. Er komen twee procedures, relatief kort na elkaar: één over de Interimverordening, één over de Verordening onder de Omgevingswet. De tweede moet niet een soort kopie worden van de eerste en wordt enigszins ingekaderd. De

bedoeling is om aan te geven wat de belangrijkste verschillen zijn in de nieuwe Verordening. De reacties en inspraken moeten daar zoveel mogelijk op gericht zijn.

De gedeputeerde licht toe waarom de procedure op deze wijze is opgezet en hoe voorkomen wordt dat iemand een lange zienswijze heeft geschreven en die integraal gaat voorlezen bij een hoorzitting. Dat heeft geen toegevoegde waarde. In de instructie bij de hoorzittingen moet duidelijk aangegeven worden waarom de verschillende mogelijkheden geboden worden en wat verwacht wordt van insprekers. Het is een recht en er moet voldoende ruimte voor geboden worden, maar er hoort ook een verantwoordelijkheid bij van een inspreker dat het recht op een goede manier benut wordt. Zowel de mondelinge als de schriftelijke inbreng moet betekenisvol zijn. De inspraakprocessen worden serieus genomen en daarom wordt dit uitgebreid opgepakt. Dit is wat hij beluisterde bij de vorige sprekers, hij denkt niet dat de fracties hierin veel van mening verschillen. Uiteraard wordt er een verslag gemaakt van de hoorzittingen zodat teruggelezen kan worden wat iemand gezegd heeft. Dit kan als basis dienen voor eventuele wijzigingen in het traject.

De heer Hazeleger is verheugd dat de gedeputeerde de zorg herkent.

In reactie op de heer Westerlaken wijst hij erop dat in theorie iemand zesmaal hetzelfde verhaal kan doen. Hij voorspelt dat dit zal gebeuren en voorspelt dat GS en PS zich in de toekomst hierover zullen buigen.

Mevrouw De Man is absoluut geen voorstander van inperking van het insprekrecht. Als iemand het verhaal weer helemaal wil vertellen, moet diegene daar de ruimte voor krijgen. Het gaat haar over de volgorde van afhandeling. Iemand schrijft een zienswijze, krijgt daarop een reactie van de gedeputeerde, dan kan diegene er een reactie richting Staten op geven. Dat is de volgorde van behandeling van een zienswijze of inspraak. Bij een bestemmingsplan kan dat mondeling en schriftelijk, maar dat ligt voor het moment waarop de gedeputeerde reageert.

Mevrouw Lejeune memoreert dat alle leden hameren op inspraak, het belang van luisteren naar de inwoners. Maar er ligt spanning tussen voldoende luisteren naar de inwoners en ervoor zorgen dat het proces goed gaat en niet iedereen de al ingestuurde brief komt voorlezen en de commissieleden handenvol werk hebben aan alle dubbelingen. Er zullen altijd mensen zijn die van de ruimte misbruik maken. Dit is wat zij eerder bedoelde te zeggen. De fracties zijn het redelijk eens met elkaar.

Mevrouw Chidi meent dat de fracties het op grote lijnen eens zijn. Zij benadrukt dat dit het moment is waarop Statenleden iemand kunnen horen. In reactie op de heer Hazeleger stelt zij dat het niet zo kan zijn dat zij als volksvertegenwoordiger iemand inperkt in dit recht. Zij stemt in met het maken van instructies en dat er aan verwachtingenmanagement gedaan wordt. De Statenleden zouden dit zelf moeten doen, het is immers bedoeld om hen de signalen mee te geven. Zij vraagt de gedeputeerde of de Staten eraan mogen meewerken, of er een werkgroep gemaakt kan worden voor het helder maken van instructies en verwachtingen.

De heer Hazeleger is het eens met mevrouw Chidi. Hij heeft vooral moeite met de eerste ronde hoorzittingen. De Staten hebben daar nog geen rol. Er wordt gereageerd op het concept en het college reageert met de Nota van Beantwoording. Pas daarna is er een rol voor de Staten en dan is er weer een hoorzitting gepland.

De heer Karatas vindt het interessant om stil te staan bij de rol van de commissie en de Statenleden. Hij stelt voor om dit te bespreken bij een van de stellingen bij het volgende agendapunt. Bij het betrekken van mensen kan men een juridische maar ook een andere, informele rol vervullen. Hij is van mening dat, in hoeverre iemand een open houding heeft en anderen ergens bij betreft, het uit iemand zelf komt.

De voorzitter constateert dat de commissieleden het grotendeels eens zijn met het voorgestelde proces. Hij vraagt of de gedeputeerde concrete wijzigingen wil doorvoeren naar aanleiding van de discussie.

Volgens gedeputeerde Van Essen is het goed om uitgebreid stil te staan bij het belangrijke proces. Er is niemand die het inspraakrecht wil beperken. Tegelijkertijd willen alle fracties een ordentelijk proces. Een inspreker is er zelf niet mee geholpen als zijn manier van opereren ergernis oproept omdat hij voor de derde keer hetzelfde verhaal voorleest. Het is verstandig om hiervoor regels af te spreken en die duidelijk te communiceren. Het is goed om dat in samenspraak met de commissie en de griffie te doen. De discussie van zojuist biedt hier goede bouwstenen voor. In de komende weken zal dit uitgewerkt moeten worden zodat het naar de buitenwereld gecommuniceerd kan worden. Hij stelt voor om dit via de voorzitter te doen, eventueel worden de commissieleden erbij betrokken.

De voorzitter rondt de bespreking van dit agendapunt af.

2.2 Samenwerken met de Omgevingswet presentatie

De voorzitter deelt mee dat de gedeputeerde het onderwerp zal introduceren. Vervolgens zal mevrouw Lameris, programmamanager Omgevingsvisie, het onderwerp introduceren. Mevrouw Heijblom, procesmanager 'anders werken' bij de provincie Utrecht, zal een presentatie houden over het onderwerp.

Het is moeilijk in een digitale vergadering, maar er zal geprobeerd worden om een open discussie te voeren naar aanleiding van een aantal stellingen.

Gedeputeerde Van Essen memoreert dat veel gesproken wordt over de Omgevingsvisie en -verordening. Het is erg belangrijk hoe daarmee gewerkt wordt, hoe er samengewerkt wordt met partners, met inwoners, gemeenten, waterschappen, Rijk, bedrijven en andere organisaties. Die samenwerking vraagt aandacht. In de ontwerp Omgevingsvisie hebben GS proberen weer te geven dat zij zich kunnen vinden in de gedachte van één overheid, in beleidsvrijheid voor de verschillende bestuurslagen en in het ruimte geven voor wat decentraal gedaan kan worden. Tegelijkertijd speelt de provincie haar rol waar nodig bij de provinciale afwegingen en belangen. Integraliteit is een sleutelwoord. De druk op de ruimte is enorm en het belang om integraal afwegingen te maken is groot. Woningbouw, energietransitie, natuur, biodiversiteitsopgave, werken, recreatie, waterveiligheid, mobiliteit, recreatie, erfgoed et cetera moeten in samenhang bekeken worden. Er moet aandacht zijn voor samenwerking onder de Omgevingswet en daarin moeten stappen gemaakt worden. Dit raakt aan andere opgaven en ontwikkelingen, aan de organisatieontwikkeling. De Omgevingswet vraagt dit. Het is goed daar een open gesprek over te voeren en hij nodigt de aanwezigen uit om ideeën hierover uit te wisselen. Er zijn nog veel keuzes te maken in hoe dingen ingevuld worden. Het verder ontwikkelen is een voortdurend traject. Dit zou de instelling van het gesprek moeten zijn. Hij is verheugd dat er een nieuwe programmamanager is voor de implementatie van de Omgevingswet.

Mevrouw Lameris is sinds 15 mei 2020 programmamanager bij de provincie Utrecht. Daarvoor was zij programmamanager Omgevingswet bij de gemeente Krimpenerwaard.

De Omgevingswet is een mooie kans om als overheid dichter naar de inwoners toe te bewegen, het initiatief centraal te stellen en meer te werken vanuit vertrouwen. Daar hoort een andere manier van werken bij. Zij hoort graag van de Statenleden hoe zij aankijken tegen hoe de provincie werkt op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling.

Zij vraagt de Statenleden antwoord te geven in de chat op de volgende vraag: *'Wat vindt u van de samenwerking met onze partners, wat vindt u er goed aan en zou u willen behouden en waar hebben we als provincie iets te verbeteren?'*

Mevrouw Heijblom geeft een presentatie over het onderwerp 'Samenwerken met de Omgevingswet'. De presentatie is gevoegd bij de stukken voor de vergadering.

Na de presentatie legt mevrouw Heijblom de Statenleden de volgende drie stellingen voor. De Statenleden brengen hun mening naar voren en via de chat kunnen zij op elkaar reageren.

1. Wegen van belangen

- A. *Bij het wegen van belangen moeten we als provincie duidelijke keuzes maken voordat we naar buiten treden.*
- B. *Bij het wegen van belangen moeten we gemeenten zo veel mogelijk vrijheid geven om keuzes te maken.*

Op deze stelling is de reactie van de Statenleden verdeeld.

2. Ruimtelijke ontwikkelingen

- A. *Vertrouwen in initiatiefnemers is de basis voor ruimtelijke ontwikkelingen.*
- B. *Initiatiefnemers zijn altijd uit op maximalisatie van eigen wensen. We moeten heldere kaders bieden.*

Ook op deze stelling is de reactie van de Statenleden verdeeld

Mevrouw Heijblom wijst erop dat ook intern gevoerd de discussie gevoerd wordt over hoe men iets dichter bij het vertrouwen kan komen.

3. Samenwerking in de keten

- A. *Verbeteren van ketensamenwerking is een illusie. De belangen verschillen te veel van elkaar.*
- B. *Verbeteren van ketensamenwerking is een kans. Door belangen te koppelen is winst te behalen.*

Mevrouw Heijblom licht de stelling toe. De vraag is hier waar de kansen voor de organisatie liggen om de samenwerking tussen de provincie en de andere ketenpartners te verbeteren.

Mevrouw De Man meent dat door kennis te delen geprobeerd kan worden om projecten aan elkaar te koppelen. De één weet vaak niet waar de ander mee bezig is.

De heer Weyers is er voorstander van om ergens met een open vizier in te gaan en te zien hoever men kan komen. Aan het eind is er het provinciaal belang en moet een besluit genomen worden dat zoveel mogelijk een optelsom is van alle ketenpartners.

Mevrouw Chidi benadrukt dat de range van ketenpartners heel groot is. Zij vraagt of gedeputeerde Van Essen in kaart kan brengen hoeveel ketenpartners er zijn in het proces. Eén van de kansen die zij ziet is kennisdeling. Zo hebben de waterschappen met de BOVI al kennis opgedaan over klimaatadaptatie, dan hoeft de provincie alleen maar mee te denken en het te integreren. Er zijn gemeenten die verder zijn in de participatiegedachte en een publiek weten te bereiken dat niet zo snel een gemeentehuis of provinciehuis binnenkomt. Daar kan men van leren.

Gedeputeerde Van Essen gaat in op de vraag naar het aantal ketenpartners. Er zijn 26 gemeenten, vier waterschappen en veel andere partijen waarmee wordt samengewerkt op het gebied van recreatie, economie, mobiliteit en energie. In het voortraject van de Omgevingsvisie en -verordening was te zien dat er veel partijen zijn waarmee de provincie intensief samenwerkt.

Mevrouw Chidi merkt dat Statenleden zich soms het grote aantal ketenpartners niet realiseren. Het zou goed zijn als zij iets breder meekrijgen met welk partijen de gedeputeerde te maken krijgt.

De heer Hazeleger stelt dat ketenpartners als partners behandeld moeten worden en niet als degenen die de ideeën van de provincie uitvoeren. Hij pleit ervoor om uit te gaan van de kracht van de ketenpartners. Zij moeten in de positie worden gebracht om na te denken over de hoe-vraag. Als zij de kans hebben om oplossingen aan te dragen, gaan zij met meer energie aan het werk.

De heer Karatas benadrukt dat de samenwerking al jaren gaande is: mensen en organisaties worden betrokken, het proces wordt georganiseerd. Het is van belang om meer focus te leggen op bepaalde punten in het proces. Tegelijk moet ook door een inclusiebril gekeken blijven worden, de wet van de sterkste moet niet altijd gelden. De laatste tijd zijn goede dingen gerealiseerd en daar zou naar gekeken moeten worden. Hij verwijst daarbij naar het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer over wonen en de rol van de provincie.

Voor de heer Hazeleger is het de vraag of al wordt samengewerkt. Hij hoort regelmatig van gemeenten dat zij weinig gevoel hebben bij de provincie. De provincie heeft een vraagstuk en dat leggen ze bij de gemeenten neer terwijl ze vertellen hoe het moet worden gedaan. Met het aantreden van het nieuwe college zijn dingen verbeterd, maar er is een heel terrein te winnen. Gemeenten moeten het gevoel hebben dat er samengewerkt wordt. Zolang er op deze wijze over de provincie wordt gedacht, wordt alle energie bij de ketenpartijen gedood.

De heer Karatas beluistert een klein compliment in de reactie van de heer Hazeleger. Dat zou de focus moeten zijn, groeien naar een inclusieve samenleving.

De heer Hazeleger hoopt dat het college het compliment niet ziet als een soort rustpunt maar als een aanmoediging. Er is nog veel winst te boeken.

Mevrouw Rikkoert informeert of de provincie aan de ketenpartners heeft gevraagd hoe de samenwerking volgens hen verbeterd kan worden.

Er wordt toegewerkt naar één Omgevingsloket. Dan ontkomt de provincie niet aan een goede samenwerking met andere overheden.

Mevrouw Lejeune vindt het positief om te horen dat de Statenleden het meer eens zijn over deze stelling en al nadenken over hoe de kansen het best verzilverd kunnen worden.

Gedeputeerde Van Essen is het eens met de heer Hazeleger dat er nog veel stappen te zetten zijn. De suggestie van mevrouw Rikkoert om aan de ketenpartners te vragen hoe zij de samenwerking ervaren en hoe die verbeterd kan worden, is een goede. De gedeputeerde heeft die suggestie onlangs intern op tafel gelegd en men is daar meer mee bezig. Hier ligt ook een link met Sterk Utrechts bestuur, een initiatief waarbij wordt bekeken hoe de provincie de samenwerking met andere partners kan verbeteren.

Het is van belang om vroeg contact te leggen met elkaar. Als indicator staat in de begroting dat er niet te veel zienswijzen rond ruimtelijke plannen moeten zijn, omdat dit een teken is dat men te laat met elkaar om tafel gaat of te veel in een patstelling terechtkomt. De indicator dwingt de provincie om vroeg in gesprek te gaan en gemeenten ook daartoe uit te dagen. Soms is het lastig, er zijn terreinen waarbij de provincie nog erg sectoraal georganiseerd is. Het is een uitdaging om bij ingewikkelde ontwikkelingen of plannen ervoor te zorgen dat de verschillende belangen goed worden meegenomen en tot één verhaal gemaakt worden. Daar moet intern nog een slag in gemaakt worden om een goede gesprekspartner te kunnen zijn voor anderen.

Het werkt inmiddels wel goed bij het regionaal programmeren, daar worden die stappen gezet. De samenwerking tussen gemeenten, bijvoorbeeld de U16 en Regio Amersfoort, helpt de provincie maar kan ook extra complex zijn. Bij een dergelijke samenwerking is het niet altijd duidelijk wie welke verantwoordelijkheid heeft. Het samenwerken als één overheid wordt dan lastig. Bij de regionale samenwerking moet men proberen tot heldere afspraken komen.

Mevrouw Lameris meldt dat op 30 juni op de regionale samenwerkingsbijeenkomst over het werken als één overheid onder de Omgevingswet 170 ambtenaren bijeenwaren van onder meer gemeenten, provincie, waterschappen en omgevingsdiensten. Een belangrijke vraag was hoe men beter met elkaar kan samenwerken. Het voelt voor haar als een gelijkwaardige samenwerking om uit te puzzelen hoe Utrecht Omgevingswet-proof gemaakt kan worden. Er worden mooie stappen gezet,

met als stip op de horizon afspraken over de samenwerking die bestuurlijk verankerd kan worden zodat men er klaar voor zal zijn.

Zij dankt de Statenleden voor de gegeven input.

Mevrouw Heijblom ziet in de discussie mooie elementen voor het vervolg. De gedane suggesties zijn herkenbaar en waardevol. Zij laat weten dat geleerd kan worden van de informatie die in september opgehaald zal worden bij ketenpartners.

De laatste vraag betreft de rol van Statenleden bij een aantal elementen van de Omgevingswet, zoals vertrouwen, loslaten, participatie, betere dienstverlening en het werken als één overheid. De instrumenten daarvoor zijn bekend. De Omgevingswet krijgt steeds meer een kaderstellende rol voor de Staten en geeft GS en de lokale overheden meer ruimte. Het regionale programma Wonen en Werken is daarvan een mooi voorbeeld. Zij schat in dat er in de toekomst casuïstiek minder bij de Staten terechtkomt in het samenspel van de Omgevingswet.

Zij legt de volgende vraag voor aan de Statenleden.

Rol Statenleden

Welke rol ziet u voor de Staten bij het anders werken in de geest van de Omgevingswet?

Hoe kunnen de Staten daarbij helpen?

Mevrouw Broere zou hier langer over willen doorspreken. Zij pleit ervoor om dit in het Provinciehuis te doen.

De heer Hazeleger meent dat de cultuurverandering moet plaatsvinden in de organisatie. De Staten proberen dat te controleren, aan te moedigen als het goed gaat en te waarschuwen als er iets mis dreigt te gaan.

Mevrouw Lejeune merkt op dat, in aansluiting bij de heer Hazeleger, de eerste opdracht voor de Staten is dat zij anders moeten gaan denken. Er moet vanuit een ander perspectief gekeken worden. Al langere tijd is men bezig met het werken met en denken volgens de Omgevingsvisie. De provinciale rol bij de ruimtelijke ontwikkeling gaat veel verder dan dat. Het is meestal niet een heel initiërende rol. Het gaat vooral om het begeleiden en controleren van GS. Als de Statenleden ervoor zorgen dat zij gaan denken volgens de Omgevingswet, dan is men al een stuk op weg.

De heer De Heer vraagt of de Staten in hun eigen regio een rol krijgen bij de informatiesessies in het najaar van 2020.

De heer Karatas benadrukt dat de Statenleden al langer bezig zijn met de verandering.

De rol van Statenlid is voor hem: inzichtelijk maken, bewustwording, met mensen praten, ook op momenten die de ChristenUnie voorstelt. Ooit kwam naar voren dat de Statenleden een ambassadeursrol zouden moeten hebben. Dat is natuurlijk niet wettelijk, maar er is veel kennis aanwezig waarmee de samenleving bereikt kan worden.

De heer Hazeleger komt terug op de opmerking van de heer De Heer die meent dat cultuurveranderingen op gang gebracht kunnen worden door de aanwezigheid van Statenleden op informatieavonden over de Omgevingsvisie. Hij vraagt wat de taak daar zou zijn en hoe dit bijdraagt aan de verandering van cultuur.

De heer De Heer is op zoek naar een grotere rol dan alleen het aan het eind reageren op stukken van GS. Het is zaak om eerder in het proces met alle partners in gesprek te komen. Statenleden kunnen meer dan luisteraar zijn op bijvoorbeeld informatieavonden.

De heer Hazeleger vraagt hoe dit bijdraagt aan een andere cultuur.

De heer De Heer zoekt naar kanalen om de wisselwerking groter te maken met initiatiefnemers en met alle partners. Dan zou naar dergelijke bijeenkomsten gekeken kunnen worden.

Mevrouw De Man sluit deels aan bij de ChristenUnie. De Staten hebben snel een mening over wat buiten gebeurt, meer inlevingsvermogen zou hen sieren. Er komen grote besluitvormingstrajecten aan over windmolens, zonnepanelen, grote woonwijken en nieuwe wegen. Dat heeft grote impact op het landschap en misschien hebben Statenleden niet altijd genoeg feeling bij hoe de besluitvorming doorwerkt. Wellicht kunnen de griffie en het ambtelijk apparaat helpen door dergelijke projecten op de agenda te zetten. Ook kunnen er discussieavonden georganiseerd worden over de projecten.

Mevrouw Chidi ziet de rol van PS helder voor ogen. PS hebben een rol in het pleiten voor het bieden van ruimte aan initiatiefnemers en gemeenten. Daarnaast zijn PS bij uitstek in staat om signalen van buitenaf binnen te brengen via de partijlijnen. Dit alles komt samen in de commissievergadering of de Statenvergadering. Statenleden zijn in staat om naar buiten te gaan, werkbezoeken af te leggen en met mensen te praten en die signalen helder binnen te brengen. Zij heeft alle vertrouwen in de gedeputeerde en de ambtenaren, maar de Statenleden kunnen de zaken belichten. Zij pleit ervoor dat Statenleden anders gaan denken, anders gaan werken en niet wachten op de stukken die komen of de avonden die georganiseerd worden. Misschien kunnen zij zelf een aantal avonden organiseren, waarom zouden zij niet zelf de burgers kunnen vragen om met hen te spreken? Het Provinciehuis staat ter beschikking, de ambtenaren kunnen hen daarin bijstaan.

De voorzitter vraagt mevrouw Heijblom en gedeputeerde Van Essen wat zij uit deze ronde meenemen.

Mevrouw Heijblom proeft een positieve toon. Het sterkt haar om door te gaan met waar zij mee bezig is. Er zijn nog stappen te zetten, maar het gaat de goede kant op. Het sterkt haar dat Statenleden dingen van buiten naar binnen halen. Dat is een vorm van samenwerking die de Omgevingswet kan gebruiken.

Gedeputeerde Van Essen is blij met de oproep die Statenleden aan zichzelf doen: het nog meer aangaan van participatie en het gesprek met de samenleving. Dat past goed bij de Omgevingswet. Bij de vorige stelling, over de vraag of Statenleden meer of minder samenwerking met ketenpartners willen, waren de Statenleden heel uitgesproken en wilden meer samenwerking met ketenpartners. Dat kan soms wat betekenen voor de rol van de Staten. Wanneer er in ketenverband wordt samengewerkt maar de Staten er een andere mening op nahouden, dan kan dit de ketensamenwerking beschadigen. Daar zit een spanningsveld. De vraag is hoe de Staten de kaderstellende rol gaan invullen.

De voorzitter concludeert dat het gelukt is om enigszins een opengesprek met elkaar te hebben op basis van de stellingen.

Mevrouw Chidi komt terug op haar vraag bij agendapunt 1.5. Zij mist motie 50 op de Termijnagenda, de vitaliteitsmotie, het 50plussen bij kleine kernen. Zij krijgt het signaal dat er verschil in interpretatie van de motie is en dat bestuurders van een gemeente er niet goed mee uit de voeten kunnen. Als dit op hele kleine gemeenten wordt toegepast, dan blijven er in ratio soms twee of drie woningen over in een kern. Dat aantal is dan niet voor de vitaliteit bedoeld. Ook is het zo dat, als een bestuurder er gebruik van maakt, de kern niet meer ingezet kan worden in de regionale woonprogrammering. Zij vraagt of de gedeputeerde dit probleem herkent en hoe dit opgelost kan worden.

Gedeputeerde Van Essen zegt dit een vervelende kwestie te vinden. Een wethouder in Oudewater heeft aan de raad een interpretatie gegeven van het uitbreidingskader voor woningbouw dat de Staten hebben vastgesteld die niet in lijn is met het kader. De heer Westerlaken wees hierop. De gedeputeerde heeft de wethouder hierover benaderd en een en ander toegelicht. Hij heeft de wethouder gevraagd dit terug te koppelen naar de raad om dit recht te zetten. De gedeputeerde zegt

toe de Staten hierover een memo te sturen. Het is vervelend als op dit soort onderwerpen misverstanden ontstaan.

3. TER INFORMATIE

[3.1 Statenbrief voorbereiding MIRT verkenning OV en Wonen](#)

4. SLUITING

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun deelname aan de vergadering.

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering.